

ASPO OYJ OSAVUOSIKATSAUS 26.10.2017 klo 10.00

ASPO-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.9.2017

Aspo Q3: Liikevoitto kasvoi ja oli 7,1 Me (6,0)

(Suluissa esitetty vuoden 2016 vastaavan ajanjakson luvut.)

Tammi–syyskuu 2017

- Aspon liikevaihto oli 370,0 Me (332,9).
- Liikevoitto oli 16,6 Me (14,1).
- ESL Shippingin liikevoitto oli 9,4 Me (8,5), Leipurin 2,4 Me (1,3), Telkon 7,8 Me (7,6) ja Kaukon -0,2 Me (-0,1). Muun toiminnan liiketulos oli -2,8 Me (-3,2).
- Katsauskauden voitto oli 13,9 Me (10,7).
- Osakekohtainen tulos kasvoi 25 % eli 0,40 euroon/osake (0,32).

- Tammi–syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 5,7 Me (-2,5).

Heinä–syyskuu 2017

- Aspon liikevaihto kasvoi ja oli 127,2 Me (118,2).
- Liikevoitto parani ja oli 7,1 Me (6,0).
- Vuosineljänneksen voitto oli 5,9 Me (5,0).
- ESL Shippingin liikevoitto oli 3,3 Me (3,4). Telkon liikevoitto parani ja oli 3,1 Me (2,3). Leipurin liikevoitto parani ja oli 1,4 Me (0,4). Kaukon liikevoitto laski ollen 0,2 Me (0,5).
- Osakekohtainen tulos oli 0,19 e/osake (0,16).

- Toinen kahdesta maailman ympäristöystävällisimmistä kuivarahtialuksesta sai kasteessa nimen ms Haaga. Molemmat tänä vuonna kastetut alukset voivat käyttää energiantuotannossaan biokaasua, nesteytettyä maakaasua tai dieselpolttoainetta. Alukset aloittavat liikenteen Itämerellä vuoden 2018 alkupuoliskolla.
- Leipurin liikevoitto kasvoi merkittävästi ja oli 1,4 Me (0,4).
- Telko paransi kannattavuutta ja liikevoitto oli 3,1 Me (2,3)

Osingonmaksu

- Yhtiökokouksen päättämästä 0,42 euron osingosta ensimmäinen erä, 0,21 euroa/osake, maksettiin huhtikuussa. Toinen erä, 0,21 euroa/osake, maksetaan 6.11.2017.

Aspo säilyttää ohjeistuksensa ennallaan

Aspon liikevoitto on 23–26 miljoonaa euroa vuonna 2017 (20,4).

AVAINLUVUT

	7-9/ 2017	7-9/ 2016	Muutos %	1-9/ 2017	1-9/ 2016	Muutos %	1-12/ 2016
Liikevaihto, Me	127,2	118,2	7,6	370,0	332,9	11,1	457,4
Liikevoitto, Me	7,1	6,0	18,3	16,6	14,1	17,7	20,4
Liikevoitto-%	5,6	5,1		4,5	4,2		4,5
Voitto ennen veroja, Me	6,4	5,2	23,1	15,0	11,7	28,2	17,4
Katsauskauden voitto, Me	5,9	5,0	18,0	13,9	10,7	29,9	15,9
Tulos/osake, euroa	0,19	0,16	18,8	0,40	0,32	25,0	0,49
Liiketoiminnan rahavirta, Me	2,2	8,5	-74,1	5,7	-2,5	328,0	16,2
Oma pääoma/osake, euroa				3,54	3,59		3,75
Oman pääoman tuotto, % (ROE)				16,7	13,4		14,6
Omavaraisuusaste, %				33,6	35,6		37,4
Nettovelkaantumisaste, %				109,7	103,8		89,8
ESL Shipping, liikevoitto, Me	3,3	3,4	-2,9	9,4	8,5	10,6	12,6
Leipurin, liikevoitto, Me	1,4	0,4	250,0	2,4	1,3	84,6	2,0
Telko, liikevoitto, Me	3,1	2,3	34,8	7,8	7,6	2,6	10,1
Kauko, liikevoitto, Me	0,2	0,5	-60,0	-0,2	-0,1	-100,0	-0,1

Vuoden 2017 yleisnäkymät

Markkinoiden yleinen epävarmuus on vähentynyt. Teollisuustuotannon odotetaan kasvavan Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla vuoden 2017 aikana. Raaka-ainehintojen odotetaan säilyvän matalalla tasolla tai vahvistuvan. Venäjällä kansantalous ja teollisuustuotanto ovat kääntyneet kasvuun. Yleiset poliittiset riskit ovat kuitenkin koholla, mikä voi vaikuttaa toimintaympäristöön nopeasti tai heikentää vapaakauppaa pitemmällä aikavälillä.

ASPO-KONSERNIN TOIMITUSJOHTAJA AKI OJANEN KOMMENTOI KOLMATTAA VUOSINELJÄNNESTÄ

”Aspon vahva tuloskehitys jatkui kolmannella neljänneksellä. Olen tyytyväinen, että kaikki liiketoiminnat onnistuivat hyvin ja liikevoittomme kohosi kolmannella neljänneksellä 7,1 miljoonaan euroon (6,0) vaikka Aspolle tärkeät Venäjän markkinat ja globaalit merirahtimarkkinat ovat vasta tekemässä käännettä normaaliin markkinatilanteeseen. Toimenpiteemme, jotka tähtäävät Aspon pitkän ajan taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen 2020, ovat vain osin näkyvissä. Tuloksemme on parantunut merkittävästi tammi–syyskuussa ja osakekohtainen tulos on kasvanut liikevoittoakin voimakkaammin.

Aspo siirtyi keväällä 2017 käytäntöön, jonka mukaisesti osinko maksetaan kahdessa erässä. Käytäntö parantaa Aspon kassavirran hallintaa, tuottaa osakkeenomistajille tasaisempaa kassavirtaa sekä pienentää osakkeen arvon vaihtelua. Aspo maksaa tilikaudelta 2016 maksettavan osingon toisen erän, 0,21 e/osake, marraskuussa 2017.

Suurimman tulosloikan teki Leipurin. Olemme kertoneet aikaisemmin, että Leipurin tulee palaamaan totutulle tulostasolleen toiminnan uudelleen suuntaamisen avulla. Leipurin kolmannen neljänneksen merkittävästi parantunut liikevoitto on osoitus Leipurin uuden johdon ja henkilökunnan kyvystä tehdä määrätietoisia muutoksia liiketoiminnassa ja onnistumisesta mm. Venäjän haastavilla markkinoilla sekä koneliiketoiminnan positiivisesta tuloskäänteestä.

Aspon liiketoiminnoista ESL Shippingin liikevoitto oli lähes vertailukauden tasolla 3,3 miljoonaa euroa (3,4) ja liikevoitto oli 18 %. ESL Shipping tavoittelee 20–24 %:n liikevoittotasoa vuonna 2020.

Telkosta on muodostunut Aspon suurin liiketoiminta. Telko on panostanut EU:ta koetelleen taantuman ja Venäjän talouskriisin aikana aluestrategiaan idässä, toiminnan laajentamiseen uusiin siirtymätalouden maihin sekä tehokkuuteen ja korkeamman lisäarvon tuotteisiin länsimarkkinoilla. Telkon liikevaihto on ollut vahvassa kasvussa mutta tulosta ovat rasittaneet tehdyt panostukset mm. kasvaneina henkilöstökuluina. Kolmannella neljänneksellä Telkon tulos muodostui jo tyydyttäväksi kehityksen ollessa hyvä. Liikevoitto kasvoi 3,1 miljoonaan euroon sisältäen 0,4 miljoonaa euroa Venäjän Pietarin terminaalihankkeen alasajoon ja Telkon henkilöstöjärjestelyihin liittyviä kuluja. Kannattavuus parani erityisesti itämarkkinoilla, jossa on mm. panostettu logistiikan tehostamiseen.

Pienin liiketoimintamme Kauko on selkeyttänyt toimintaansa. Liikkuva tietotyö -yksikkö on jatkanut panostuksia erityisesti kokonaisratkaisujen kehittämiseen ja erillinen energiatehokkuuslaitteet - yksikkö on kasvanut voimakkaasti Kaukon panostettua oikea-aikaisesti aurinkosähkömarkkinoiden kasvuun. Kaukon rakenne yksinkertaistuu edelleen kun Kiinan toiminnot lopetetaan tämän vuoden aikana.”

ASPO-KONSERNI

LIKEVAIHTO

Liikevaihto segmentteittäin

	7-9/2017	7-9/2016	Muutos	1-9/2017	1-9/2016	Muutos	1-12/2016
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	18,3	17,9	2,2	56,7	50,8	11,6	71,4
Leipurin	29,9	27,0	10,7	89,4	82,0	9,0	112,7
Telko	67,3	63,8	5,5	196,6	175,4	12,1	240,3
Kauko	11,7	9,5	23,2	27,3	24,7	10,5	33,0
Muu toiminta	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Yhteensä	127,2	118,2	7,6	370,0	332,9	11,1	457,4

Segmenttien välillä ei ole merkittävää liikevaihtoa.

Liikevaihto markkina-alueittain

	7-9/2017	7-9/2016	Muutos	1-9/2017	1-9/2016	Muutos	1-12/2016
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
Suomi	39,4	38,9	1,3	120,1	110,7	8,5	149,4
Skandinavia	11,2	12,0	-6,7	37,3	35,4	5,4	47,5
Baltia	15,3	13,1	16,8	42,1	37,7	11,7	50,4
Venäjä, Ukraina + muut							
IVY-maat	43,2	38,9	11,1	122,6	103,6	18,3	145,6
Muut maat	18,1	15,3	18,3	47,9	45,5	5,3	64,5
Yhteensä	127,2	118,2	7,6	370,0	332,9	11,1	457,4

Liikevaihto kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä kaikilla Aspon markkina-alueilla Skandinaviaa lukuun ottamatta. Kasvua oli euromääräisesti eniten Venäjällä, Ukrainassa ja muissa IVY-maissa ja suhteellisesti eniten Muut maat -markkina-alueella. Skandinaviassa liikevaihto laski terästeollisuuden vähentyneiden kuljetusten seurauksena asiakkaiden pienentäessä raaka-aineittensa varastotasoja.

TULOS

Liikevoitto segmenteittäin

	7-9/2017	7-9/2016	Muutos	1-9/2017	1-9/2016	Muutos	1-12/2016
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	3,3	3,4	-2,9	9,4	8,5	10,6	12,6
Leipurin	1,4	0,4	250,0	2,4	1,3	84,6	2,0
Telko	3,1	2,3	34,8	7,8	7,6	2,6	10,1
Kauko	0,2	0,5	-60,0	-0,2	-0,1	-100,0	-0,1
Muu toiminta	-0,9	-0,6	-50,0	-2,8	-3,2	12,5	-4,2
Yhteensä	7,1	6,0	18,3	16,6	14,1	17,7	20,4

Osakekohtainen tulos

Tammi-syyskuun tulos/osake oli 0,40 euroa (0,32). Oma pääoma/osake oli 3,54 euroa (3,59).

Taloudelliset tavoitteet

Aspo tavoittelee keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa, enintään 100 prosentin nettovelkaantumisasastetta sekä nykyrakenteella 7 prosentin liikevoittoa vuoteen 2020 mennessä.

Tammi-syyskuun liikevoittoprosentti oli 4,5 % (4,2), oman pääoman tuotto oli 16,7 % (13,4) ja nettovelkaantumisasaste oli 109,7 % (103,8).

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Kansainvälisen talouden kasvun odotetaan jatkuvan. Epävarmuus ja heikko suhdanne Aspolla tärkeillä idän kasvumarkkinoilla on kääntynyt kasvuksi. Venäjän, Ukrainan, ja muiden IVY-maiden tulevaa kehitystä on kuitenkin haastavaa ennustaa. Valuuttakurssien arvioidaan edelleen vaihtelevan voimakkaasti. EU:n ja erityisesti Suomen talouskasvu on kiihtynyt ja vientiteollisuuden vientimäärät ovat kasvaneet voimakkaasti. Hyvän suhdanteen odotetaan jatkuvan.

Öljyn hinta säilynee nykyisellä tasolla. Tuotannollisten raaka-aineiden hintojen odotetaan yleisesti pysyvän matalina. Konserni pyrkii jatkamaan markkinaosuuksien kasvattamista kannattavasti strategisesti tärkeillä idän kasvumarkkinoilla. Teollisuustuotannon odotetaan kasvavan Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla. Kansainvälisten kuivarahtihintojen odotetaan säilyvän matalina tai kohoavan ja varustamo on varmistanut kapasiteettinsa käytön pääosin pitkäaikaisin sopimuksin.

LIIKETOIMINNAT

ESL SHIPPING

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo. Tarkastelukauden lopussa varustamon tonnisto koostui 16 yksiköstä, joista 13 oli varustamon omia. Yksi alus on vuokrattu pidemmäksi ajaksi ja lisäksi syyskuun puolivälistä alkaen aikarاهدattuna on ollut kaksi pienemmän kokoluokan alusyksikköä.

	7-9/2017	7-9/2016	Muutos-%	1-9/2017	1-9/2016	Muutos-%	1-12/2016
Liikevaihto, Me	18,3	17,9	2,2	56,7	50,8	11,6	71,4
Liikevoitto, Me	3,3	3,4	-2,9	9,4	8,5	10,6	12,6
Liikevoitto-%	18,0	19,0		16,6	16,7		17,6

ESL Shippingin kilpailuetu perustuu kykyyn operoida tehokkaasti ja luotettavasti jääalueilla sekä lastata ja keventää aluksia merellä. Vuoden kolmannella neljänneksellä varustamon alukset ovat operoineet pääosin Itämeren ja Pohjois-Euroopan sopimusliikenteessä suorittaen myös merilastausta ja -purkausta. Kuljetukset Itämerellä ja Pohjanmerellä perustuvat pitkäkestoisiin asiakassopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin. Toinen supramax-aluksista on liikennöinyt Kanadan arktiselta alueelta Eurooppaan.

Yleiset kuivien irtolastien markkinarahtihinnat nousivat kolmannella neljänneksellä, mutta rahdit ovat yhä pidemmän aikavälin tarkastelussa verraten alhaisella tasolla.

ESL Shippingin heinä–syyskuun liikevaihto kasvoi ja oli 18,3 miljoonaa euroa (17,9). Terästeollisuuden kuljetusmäärät laskivat vertailukaudesta merkittävästi asiakkaiden pienentäessä raaka-aineittensa varastotasoja. Muiden asiakassektoreiden kuljetusmäärät kasvoivat tai säilyivät ennallaan. Kolmannen neljänneksen aikana ESL Shipping kuljetti lasteja saman määrän kuin vertailukaudella, 2,8 miljoonaa tonnia (2,8).

Heinä–syyskuun liikevoitto 3,3 miljoonaa euroa (3,4) oli lähes sama kuin vertailukaudella. Liikevoittoprosentti 18 % (19) oli edelleen hyvällä tasolla. Supramax-alusten tulos oli kolmannella neljänneksellä voitollinen, mutta toisen aluksen arktisen liikenteen kannattavuutta laski sopimusvaluutta Yhdysvaltojen dollarin heikentyminen. Kolmannen neljänneksen aikana määräaikaistelakoitiin yksi alusyksikkö. Katsausjaksolla huollettiin poikkeuksellisesti kahta alusta satamassa laiterikon ja satamaoperaattorin aiheuttaman vahingon vuoksi, minkä seurauksena laivojen seisontapäiviä kertyi vertailukautta enemmän.

Merellä tapahtuva suurten valtamerialusten lastaus- ja purkaustoiminta oli huomattavasti edellisvuotta vilkkaampaa ja operointi onnistui hyvin. Energiateollisuuden lastaussatamissa on alkusyksyn aikana esiintynyt pullonkauloja, jotka ovat aiheuttaneet vertailukautta pidempiä odotusaikoja ja heikentäneet energiakuljetusten tehokkuutta.

Osana kasvustrategiaansa varustamo on käynnistänyt katsauskauden lopulla Itä- ja Pohjanmerellä uuden liiketoiminnan aiempaa pienemmässä aluskokoluokassa. Toiminta tukee nykyasiakkaiden joustavaa asiakaspalvelua eräkoosta riippumatta ja mahdollistaa asiakasportfolion laajentamisen uusiin asiakkaisiin sekä tavaravirtoihin. Varustamolle uudessa toimintamallissa vuokrataan markkinoilta aluksia ESL Shippingin kuljetusvolyymeihin. Kuljetusvolyymeinä tavoitellaan erityisesti uusiutuvaa bioenergiaa, kierrätysraaka-aineita kuten kierrätyspolttoainetta ja kierrätysterästä, viljaa sekä puupohjaisia tuotteita. Uuden toimintamallin ansiosta ESL Shipping voi laajentua uusiin laivaluokkiin ilman merkittäviä pääomainvestointeja. Malli mahdollistaa asiakaslähtöisen toimintatavan ja joustavan kaluston hallinnan. Laajentuessaan toimintamalli sitoo vähemmän pääomia ja kasvattaa liikevoittoa mutta saattaa heikentää liikevoittoprosenttia.

Katsauskauden lopulla toinen varustamon kahdesta uudesta, maailman ympäristöystävällisimmästä irtolastialuksesta sai kasteessa perinteisesti helsinkiläisen paikannimen mukaan nimekseen ms Haaga. Nesteytetyllä maakaasulla kulkeva 160-metrinen 26 000 dwt:n alus tuottaa yli 50 prosenttia vähemmän hiilidioksidipäästöjä kuin edeltävän sukupolven alukset. Uudet, tänä vuonna kastetut alukset tulevat parantamaan varustamon kannattavuutta, ja esimerkiksi niiden ainutlaatuinen autonominen lastinkäsittelyratkaisu parantaa entisestään turvallisuutta ja tehokkuutta satamissa.

Laivojen rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti ja alukset aloittavat liikenteen Itämerellä vuoden 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Yhteistyö Sinotrans & CSC Jinlingin telakan kanssa on sujunut hyvin. Uudisrakennushanke on osa EU:n osittain rahoittamaa Bothnia Bulk -projektia, jonka tavoitteena on päivittää olemassa oleva Luulajan, Oxelösundin ja Raahen välinen merireitti aiempaa ympäristöystävällisemmäksi. EU tukee alusten energiatehokkuus- ja ympäristöinvestointeja. Alukset on suunniteltu Suomessa ja eurooppalaisten laitetoimittajien osuus on noin 60 prosenttia alusten arvosta.

Varustamo on neuvotellut merenkulun ammattiliittojen kanssa uudisrakennusten miehityksestä ja mahdollisuudesta tuoda alukset Suomen lipulle. Neuvotteluissa on päästy sopimukseen, joka mahdollistaa ainakin ensimmäisen laivan rekisteröimisen Suomeen. Varmistaakseen pitkän aikavälin kilpailukyvyyn ja pätevän henkilöstön saatavuuden, yhtiö on samalla sopinut laajentavansa sekamiehitystä nykyisessä laivastossaan luonnollisen poistuman ja uudisrakennuksille avautuvien työmahdollisuuksien kautta. Sovitun järjestelyn arvioidaan parantavan kustannuskilpailukykyä asteittain jo tämän vuoden aikana. Katsauskaudella sekamiehitettiin yksi alus edellisellä neljänneksellä sekamiehitetyn aluksen lisäksi.

ESL Shippingin tammi–syyskuun liikevaihto kasvoi 12 % ja oli 56,7 (50,8) miljoonaa euroa. Liikevoitto kasvoi 11 % ja oli 9,4 (8,5) miljoonaa euroa.

ESL Shippingin tulevaisuuden näkymät

Suurten kuivarahtialusten markkinarahdit ovat edellisvuotta korkeammalla tasolla. Talouskasvun odotetaan kehittyvän positiivisesti varustamon päämarkkina-alueella.

ESL Shippingin operoimissa aluskokoluokissa uusia kuivarahtialuksia on telakoilta tilattuna vain vähän, minkä seurauksena kysynnän ja tarjonnan tasapainon arvioidaan paranevan tulevina vuosina. Tulevaisuudessa muutosta kiihdyttävät merenkulun tiukentuvat ympäristömääräykset, jotka voivat vähentää vanhimman tonniston tarjontaa erityisesti Itämerellä.

Pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetin käytöstä on varmistettu Itämerellä ja Pohjois-Euroopassa pitkäaikaisin sopimuksin. Varustamolle hyvin tärkeän merellä tapahtuvan suurten alusten lastaus- ja purkaustoiminnan kysynnän odotetaan loppuvuonna olevan vertailukautta vilkkaampaa. Biopolttoaineiden kuljetusmarkkinan Itämerellä arvioidaan kasvavan merkittävästi lähivuosien

aikana ja varustamo neuvottelee useista tähän liittyvistä projekteista. Energiateollisuuden kuljetustarpeen arvioidaan loppuvuoden aikana kokonaisuudessaan olevan edellisvuotta korkeamman niin biopolttoaineiden kuin kivihiilenkin kuljetuskysynnän johdosta.

Terästeollisuuden hyvästä yleisestä kysyntätilanteesta huolimatta kuljetusten määrän odotetaan vähentyvän loppuvuoden aikana edellisvuoteen verrattuna johtuen vuosihuoltoseisokkien ajoittumisesta ja asiakkaiden kasvavasta tarpeesta optimoida varastotasojaan. Pitemmällä tähtäimellä määrien arvioidaan normalisoituvan.

Strategiansa mukaisesti varustamo jatkaa työtä asiakaspinnan laajentamiseksi erityisesti sellaisiin asiakaskuljetuksiin, joissa voidaan laajentaa sekä lastivalikoimaa että yhtiön toiminta-alueita. Uutta pienempien aikarahdattujen alusten liiketoimintaa laajennetaan edelleen loppuvuoden aikana.

Vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä tullaan huoltotelakoimaan yksi alus.

LEIPURIN

Leipurin on ainutlaatuinen ratkaisujen tarjoaja leipomo- ja konditoriatuotteiden, elintarviketeollisuuden sekä kodin ulkopuolisen syömisen (out of home, OOH) markkinoilla. Leipurin tarjoamat ratkaisut käsittävät muun muassa tuotevalikoiman kehityksen, reseptiikan, raaka-aineet, koulutuksen ja laitteet aina myyntipisteiden suunnitteluun saakka. Osana kokonaisratkaisuja Leipurin suunnittelee, toimittaa ja huoltaa leipomoteollisuuden valmistuslinjoja, paistopisteitä sekä muita elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Leipurin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia. Leipurin toimii Suomessa, Venäjällä, Baltiassa, Puolassa, Ukrainassa, Kazakstanissa ja Valko-Venäjällä.

	7-9/2017	7-9/2016	Muutos-%	1-9/2017	1-9/2016	Muutos-%	1-12/2016
Liikevaihto, Me	29,9	27,0	10,7	89,4	82,0	9,0	112,7
Liikevoitto, Me *)	1,4	0,4	250,0	2,4	1,3	84,6	2,0
Liikevoitto-%	4,7	1,5		2,7	1,6		1,8

*) 7–9/2017 ja 1–9/2017 sisältävät 0,4 Me:n myyntivoiton lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan myynnistä

Suomessa elintarvikkeiden kuluttajahintataso säilyi ennallaan kolmannella vuosineljänneksellä mutta itämarkkinoilla elintarvikkeiden hintataso nousi. Leipurin-liiketoiminnalle tärkeiden raaka-aineiden hinnat nousivat hieman vertailukauteen verrattuna.

Teollisen pakatun leivän markkina on edelleen laskussa länsimarkkinoilla, kun taas myymäläleipomoiden sekä myymäläpaistopisteiden markkina on jatkanut kasvuaan. Itämarkkinoilla hintakategorialtaan kalliimpien tuotteiden kysyntä on talouskriisin vuoksi edelleen aikaisempien vuosien tasoa alhaisempi. Venäjällä on tapahtunut muutos, minkä seurauksena leipomot eivät enää vastaa vähittäiskaupan leipähävikistä vaan myymättömät leivät ovat vähittäiskaupan vastuulla. Muutos on vähentänyt pakatun leivän valmistusta merkittävästi. Välipalatuotteiden markkina on kasvussa kaikilla markkina-alueilla. Leipurin-liiketoiminnalle tärkeä Venäjän kansantalous on kääntynyt kasvuun, inflaatio on laskenut, kuluttajien ostovoiman lasku on pysähtynyt ja vähittäiskaupan volyyymi piristynyt.

Leipurin-liiketoiminnan heinä–syyskuun liikevaihto kasvoi vertailukaudesta ja oli 29,9 miljoonaa euroa (27,0). Kasvua oli erityisesti leipomokoneissa sekä itämarkkinoilla. Liikevoitto kasvoi

vertailukauden tasosta ja oli 1,4 miljoonaa euroa (0,4) sisältäen 0,4 miljoonan euron myyntivoiton lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan myynnistä. Vuosineljänneksen liikevoittoprosentti parani ja oli 4,7 % (1,5). Kannattavuutta paransivat erityisesti koneliiketoiminta sekä itämarkkinat.

Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden leipomoraaka-aineiden liikevaihto kasvoi kolmannella neljänneksellä 13 % ja oli 7,4 miljoonaa euroa (6,5). Liikevoittoprosentti oli 8 % (8). Konemyynti mukaan lukien itämarkkinoiden liikevaihto kasvoi noin 15 % ja oli 8,3 miljoonaa euroa (7,2). Liikevoittoprosentti oli noin 7 % (7).

Suomen raaka-aineliiketoiminnassa artesaani- ja OOH-asiakkuuksien liikevaihto jatkoi kasvuaan mutta myynti teollisille sektoreille supistui johtuen pääasiassa elokuun lopussa tehdystä liiketoimintakaupasta, jossa Leipurin myi lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan MP Maustepalvelut Oy:lle. Myynnin vaikutus Leipurin-liiketoiminnan liikevaihtoon on noin 4 miljoonaa euroa vuodessa. Kokonaisuudessaan Suomen leipomoraaka-aineiden liikevaihto kasvoi vertailukauden tasosta. Länsimarkkinoilla myynti OOH-sektorille kasvoi kun taas myynti teolliselle sektorille laski. Panostukset uusiin liiketoimintoihin ja kasvuun heikensivät raaka-aineliiketoiminnan liikevoiton kehitystä länsimarkkinoilla. Kolmannella neljänneksellä käynnistettiin OOH-liiketoiminnan tukemiseksi G'lato Fresco -tuorejäätelögelateria Helsingissä kauppakeskus Forumiin. G'lato Fresco -gelateria sekä koeleipomisen testitoimintaan liittyvät aiemmin käynnistetyt kaksi kahvilaa Espoossa toimivat konseptien mallitoimipisteinä koko Leipurin toiminta-alueelle.

Koneliiketoiminnan liikevaihto nousi lähes 90 % oman konetuotannon sekä päämieslaitteiden myynnin kasvun seurauksena. Venäjän talouden kriisi vuoden 2014 lopussa tyrehdytti koneliiketoiminnan myynnin Venäjälle. Yhtiö suuntasi uusille markkina-alueille Euroopassa ja Euroopan ulkopuolella. Vuoden 2017 alussa tilauskanta omatuotannolle oli ennätysellinen, ja koneliiketoiminta on vakiinnuttanut toimintansa kannattavuustason. Toimitusten määrä kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä. Tilauskanta on katsauskauden lopussa hyvä ja ulottuu vuoden 2018 ensimmäiselle vuosipuoliskolle.

Leipurin-liiketoiminnan tammi–syyskuun liikevaihto kasvoi 9 % ja oli 89,4 miljoonaa euroa (82,0). Liikevoitto parani merkittävästi, ja oli 2,4 miljoonaa euroa (1,3) sisältäen 0,4 miljoonan euron myyntivoiton lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan myynnistä. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto kasvoi 18 % ja oli 24,7 miljoonaa euroa (20,9). Kannattavuus tällä markkina-alueella säilyi vertailukauden tasolla ja oli 6 % (6).

Leipurin tulevaisuuden näkymät

Markkinatilanteen odotetaan säilyvän haasteellisena Leipurin keskeisillä markkinoilla. Markkina-aseman odotetaan säilyvän vahvana teollisen leipomisen sektorilla Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä. Leipurin-liiketoiminnan liikevaihto ja liikevoitto kasvavat vuonna 2017.

Venäjän taloustilanteen heikkenemisen arvioidaan pysähtyneen ja kuluttajien ostovoiman odotetaan paranevan. Leipomoraaka-aineiden paikallista hankintaa Venäjällä on lisätty korvaamaan tuontiraaka-aineita. Tällä vastataan kysynnän muutokseen kehittämällä hintakilpailukykyisempää tarjoomaa ja pyritään vastaamaan Venäjän kotimaisuuskampanjaan. Tavoitteena on edelleen kasvattaa paikallisten raaka-aineiden osuutta. Paikallinen hankinta on hajautettu ja merkittäviä alueellisia tuotantokumppaneita on kymmeniä. Leipurin säilyttää alueella hyvän kannattavuuden, vahvistaa markkina-asemaansa ja hakee kasvua erityisesti leipä- ja kahvileipäsektoreilta.

Kodin ulkopuolisen syömisen markkinat ovat Leipurin-liiketoiminnalle merkittävä kasvualue. Leipurin jatkaa panostuksia OOH-markkinoilla erityisesti Suomessa ja länsimarkkinoilla, missä Leipurin vastaa muun muassa ketjuasiakkaiden kuten kahviloiden kasvavaan kysyntään.

Koneliiketoiminnassa leipomoiden laiteinvestointien odotetaan kasvavan Suomessa ja Baltiassa. Lisäksi Venäjällä odotetaan varovaista investointien kasvua. Leipurin koneliiketoiminta jatkaa myynti- ja agenttiverkoston vahvistamista Länsi-Euroopassa ja Lähi-idässä. Leipomokoneiden omatuotannon tuottavuuden ja tuotantoprosessien kehittämistä jatketaan. Koneliiketoiminnan kilpailukykyyn parantamisen ja myynnin uudelleen suuntaamisen seurauksena koneliiketoiminnan asiakaskunnassa on nyt myös muitakin elintarviketeollisuuden aloja kuin leipomoteollisuus. Leipomokoneiden omatuotannossa kasvun merkittävänä ajurina on asiakkaiden tarve viilentää tai pakastaa tuotteita tuotantoprosessissa.

TELKO

Telko on johtava muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien asiantuntija ja jakelija. Liiketoiminta perustuu alan parhaiden kansainvälisten päämiesten edustuksiin sekä oman henkilöstön asiantuntemukseen. Telkolla on tytäryhtiöitä Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Azerbaidzanissa, Kiinassa ja Iranissa.

	7-9/2017	7-9/2016	Muutos-%	1-9/2017	1-9/2016	Muutos-%	1-12/2016
Liikevaihto, Me	67,3	63,8	5,5	196,6	175,4	12,1	240,3
Liikevoitto, Me	3,1	2,3	34,8	7,8	7,6	2,6	10,1
Liikevoitto-%	4,6	3,6		4,0	4,3		4,2

Yleinen markkinaympäristön kehitys Telkon toimintamaissa on jatkunut myönteisenä. Erityisesti Venäjän kansantalous kasvaa ja investoinnit ovat kääntyneet nousuun. Muovien hinnat nousivat koko kolmannen neljänneksen ajan ja kemikaalien hinnat säilyivät korkealla tasolla. Joidenkin kemikaalien saatavuudessa oli ongelmia johtuen osittain sääolosuhteista USA:n etelärannikolla.

Telkon liikevaihto heinä–syyskuussa kasvoi 6 % vertailukaudesta ja oli 67,3 miljoonaa euroa (63,8). Liikevaihdon kasvuun vaikutti muun muassa vertailukautta korkeampi hintataso. Liikevaihto kasvoi pääasiassa länsimarkkinoilla ja Ukrainassa. Telko aloitti kolmannella vuosineljänneksellä BP-Castrolin laivavarustamoille suunnattujen Marine-voiteluaineiden edustuksen Suomessa.

Heinä–syyskuun liikevoitto kasvoi ja oli 3,1 miljoonaa euroa (2,3). Liikevoittoprosentti oli 4,6 % (3,6). Erityisesti kannattavuus itämarkkinoilla parani merkittävästi. Telko aloitti edellisellä vuosineljänneksellä ohjelman Venäjän liiketoiminnan kiinteiden kustannusten alentamiseksi ja tehokkuuden parantamiseksi. Tämän ohjelman vaikutukset näkyvät jo osittain kolmannen neljänneksen tuloksessa. Kolmannen neljänneksen liikevoittoon sisältyy 0,4 miljoonaa euroa Venäjän Pietarin terminaalihankkeen alasajoon ja Telkon henkilöstöjärjestelyihin liittyviä kuluja. Terminaalihanketta ei toteuteta aiemmin suunnitellulla tavalla, koska Telko kykenee ratkaisemaan logistisen tehokkuuden ja kapasiteetin kasvun ulkopuolisen kumppanin avulla. Neuvottelut eri kumppanivaihtoehtojen kanssa ovat käynnissä. Markkina-alueista itämarkkinoiden suhteellinen osuus Telkon liikevaihdosta säilyi vertailukauden tasolla ja oli lähes 50 %. Itämarkkinoilla liikevaihto kasvoi ja sekä muovien että teollisuuskemikaalien kannattavuus parani. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto kasvoi 7 % ja oli 33,5 miljoonaa euroa (31,4). Liikevoittoprosentti tällä markkina-alueella oli alle 5 % mutta parani tehtyjen toimenpiteiden ansiosta merkittävästi.

Telkon liikevaihto tammi–syyskuussa kasvoi 12 % ja oli 196,6 miljoonaa euroa (175,4). Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat sekä volyymien nousu että vertailukautta korkeampi hintataso. Liikevoitto tammi–syyskuussa oli 7,8 miljoonaa euroa (7,6) sisältäen 0,4 miljoonaa euroa Pietarin terminaalihankkeen alasajoon ja Telkon henkilöstöjärjestelyihin liittyviä kuluja. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto kasvoi 17 % ja oli 92,6 miljoonaa euroa (79,3).

Telkon uudeksi talousjohtajaksi on nimitetty KTM Tomi Tanninen 1.9.2017 alkaen.

Telkon tulevaisuuden näkymät

Teollisen talouskehityksen odotetaan jatkuvan myönteisenä koko Telkon markkina-alueella. Teollisuuden tuotannon kasvun länsimarkkinoilla odotetaan lisäävän Telkon asiakasyritysten tuotannon kapasiteettia, millä on positiivinen vaikutus Telkon liiketoimintaan. Venäjän, Kazakstanin, Valko-Venäjän sekä Ukrainan kansantalouksien kääntynyt nousuun markkina-alueen toimintaedellytysten odotetaan paranevan, mikä vaikuttaa positiivisesti asiakasyrityksiin. Telkon toteuttama Venäjän aluestrategia ja paikalliset toimipisteet miljoonakaupungeissa mahdollistavat tulevien vuosien kasvun. Venäjän liiketoiminnan tehostamisohjelma parantaa Telkon kannattavuutta jo toisella vuosipuoliskolla ja vaikuttaa täysimääräisesti liikevoittoon vuoden 2018 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen.

Telkon myymien raaka-aineiden hintojen arvoidaan pysyvän loppuvuonna keskimäärin korkealla tasolla. Joidenkin kemikaalien saatavuusongelmien odotetaan jatkuvan, mikä saattaa alentaa myyntiä jonkin verran viimeisellä vuosineljänneksellä.

Telko on osoittanut kyvykkyytensä kasvaa nopeasti ja kannattavasti kehittyvillä markkinoilla. Telko on suunnitelmansa mukaisesti käynnistänyt toimintansa Lähi-idässä tavoitteenaan sekä hankkia raaka-aineita että aloittaa teknisten erikoistuotteiden myynti. Iranin tytäryhtiön Telko Middle Eastin toiminnan odotetaan käynnistyvän vuoden loppuun mennessä, sen jälkeen kun virallinen maahantuonti- ja maastavientilupa on saatu. Yhtiön toiminnalla ei kuitenkaan odoteta olevan merkittävää vaikutusta Telkon liikevaihtoon ja liikevoittoon vuonna 2017.

KAUKO

Kauko on vaativien liikkuvien tietotyöympäristöjen asiantuntija. Se toimittaa parhaat työkalut, tuottavuutta parantavat ratkaisut ja tehokkaan käytön varmistavat palvelut terveydenhuollon, teollisuuden, logistiikan ja viranomaisien tarpeisiin. Kaukon ratkaisussa yhdistyvät räätälöidyt sovellus-, laite- ja palvelukokonaisuudet. Valikoimiin kuuluu myös energiatehokkuutta parantavia tuotteita. Kaukon ydinmarkkinoita ovat Suomi ja Saksa.

	7-9/2017	7-9/2016	Muutos-%	1-9/2017	1-9/2016	Muutos-%	1-12/2016
Liikevaihto, Me	11,7	9,5	23,2	27,3	24,7	10,5	33,0
Liikevoitto, Me *)	0,2	0,5	-60,0	-0,2	-0,1	-100,0	-0,1
Liikevoitto-%	1,7	5,3		-0,7	-0,4		-0,3

*) 1–9/2017 sisältää -0,3 Me aiemmin myytyyn liiketoimintaan liittyvää saatavan alaskirjausta

Kaukon liikevaihto kasvoi kolmannella neljänneksellä 23 % vertailukaudesta ja oli 11,7 miljoonaa euroa (9,5). Kasvu johtui pääasiassa Kiinan projektiliiketoiminnan ja energiatehokkuuslaitteiden liikevaihdon kasvusta. Energiatehokkuuslaitteiden liikevaihto kasvoi erityisesti aurinkosähkötoimituksissa. Liikkuvan tietotyön liikevaihto laski, koska vertailukauden liikevaihtoon sisältyi merkittävä toimitus valtionhallinnolle. Liikevoitto oli kolmannella neljänneksellä 0,2 miljoonaa euroa (0,5). Liikevoittoa laskivat panostukset liikkuvaan tietotyöhön.

Liiketoiminta kehittyi odotetusti ohjelmistoliiketoiminnan projektimyynnin tilausten kasvettua ja tietokoneiden myynnin terveydenhuoltosektorille kehittyttyä hyvin. Katsauskaudella saatiin sertifioitua Kaukon Saksassa suunnittelema ja valmistuttama terveydenhuoltosektorille suunnattu ensimmäinen tietokone-malli CliniQ XiM, joka täyttää EU:n hoitoalueen

tuoteturvallisuusvaatimukset. Myyntitoiminta voidaan käynnistää neljännellä vuosineljänneksellä. Organisaation kehittämiseen ja ohjelmistoliiketoiminnan lisärekrytointeihin tehdyt panostukset laskivat kannattavuuskehitystä.

Energiatehokkuuslaitteiden myynti kehittyi hyvin vertailukauteen verrattuna. Nopeinta kasvu oli aurinkosähköjärjestelmissä. Kaukolla on Suomessa erittäin vahva markkinaosuus pientalosektorin aurinkosähköjärjestelmissä. Kasvupanostukset on suunnattu erityisesti suurempiin järjestelmiin, ja Kauko on solminut yhteistoimintasopimuksia mm. merkittävien energiatoimittajien kanssa.

Tammi–syyskuussa Kaukon liikevaihto kasvoi 11 % ja oli 27,3 miljoonaa euroa (24,7). Liiketulos oli -0,2 miljoonaa euroa (-0,1) sisältäen -0,3 miljoonaa euroa aiemmin myytyyn Industrial-liiketoimintaan liittyvää komissiosaatavan alaskirjausta.

Liikkuvan tietotyön tammi–syyskuun liikevaihto oli 13,0 miljoonaa euroa (13,8).

Energiatehokkuuslaitteiden liikevaihto kasvoi 51 % vertailukauteen verrattuna ja oli 11,5 miljoonaa euroa (7,6) kasvun tullessa erityisesti aurinkosähköjärjestelmistä. Kiinan projektiliiketoiminnan liikevaihto oli 2,8 miljoonaa euroa (3,3).

Kaukon tulevaisuuden näkymät

Liikkuvan tietotyön kokonaisratkaisujen liikevaihdon ja kannattavuuden odotetaan paranevan. Kauko tarjoaa integroitua ja räätälöityjä kokonaisratkaisuja, joissa yhdistyvät sovellus-, laite- ja muut palvelut. Sovellusliiketoiminnan tilauskannan odotetaan kasvavan.

Palveluliiketoimintaa tullaan laajentamaan siirtymällä entistä enemmän kokonaisratkaisuihin. Pitkän aikavälin arvion mukaan vahvennettujen tietokoneiden markkinoilla kannettavien tietokoneiden myynti vähenee, kun taas Kaukolle tärkeiden vahvennettujen tablet-tietokoneiden myynti kasvaa. Kaukolla on erityisen vahva markkina-asema vaativien ympäristöjen vahvennettujen tablet-tietokoneiden segmentissä.

Kauko tarjoaa terveydenhuoltosektorille erilaisia liikkuvia tietoteknisiä ratkaisuja tehostamaan hoitohenkilöstön työtä. Kaukon lanseeraama uusi terveydenhuoltosektorille soveltuva tietokone mahdollistaa myynnin aloittamisen myös muihin OEM-kanaviin Suomen ulkopuolelle. Katsauskauden jälkeen Kauko on saanut sertifioitua toisen entistä tehokkaamman terveydenhuoltosektorille suunnitellun tietokonemallin EU:n tuoteturvallisuusstandardiin.

Energiasektorilla aurinkoenergian markkinan odotetaan jatkavan voimakasta kasvua ja Kauko pyrkii laajentumaan pientalojärjestelmien markkinajohtajuuden lisäksi suurempien aurinkosähköjärjestelmien toimittajaksi. Kauko on solminut yhteistyösopimuksia merkittävien energiantuottajien kanssa.

Kauko luopui vuonna 2015 Kiinan Shanghaissa Industrial-liiketoiminnasta ja on lisäksi päättänyt luopua Pekingissä sijaitsevasta projektiliiketoiminnasta neljännen neljänneksen aikana. Toiminnan lopettamisella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta loppuvuoden tulokseen. Kiinan toiminnan päättymisen jälkeen Kaukolla on toimintaa Suomessa ja Saksassa.

Kauko on haastanut keväällä 2017 kaksi liikkuvan tietotyön terveydenhuoltosektorille toimitettavan tietotekniikan yksikössä johtotehtävissä toiminutta henkilöä houkuttelukiellon sekä kilpailuoikeusrikkomusten vuoksi siviilioikeuteen.

MUU TOIMINTA

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä

määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

	7-9/2017	7-9/2016	Muutos-%	1-9/2017	1-9/2016	Muutos-%	1-12/2016
Liikevaihto, Me	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto, Me	-0,9	-0,6	-50,0	-2,8	-3,2	12,5	-4,2

Muun toiminnan liikevoitto oli -0,9 miljoonaa euroa tappiollinen (-0,6), mikä on tavoitetasoa parempi.

RAHOITUS

Konsernin rahavarat olivat 19,7 miljoonaa euroa (12/2016: 22,6). Konsernitaseen korolliset velat olivat 138,6 miljoonaa euroa (12/2016: 125,4). Korollisten velkojen keskiporkko oli katsauskauden päätyessä 1,8 % (12/2016: 1,8). Korottomat velat olivat 81,2 miljoonaa euroa (12/2016: 69,8).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisaste oli 109,7 % (12/2016: 89,8) ja omavaraisuusaste 33,6 % (12/2016: 37,4). Vuoden 2016 kolmannen neljänneksen päätyessä nettovelkaantumisaste oli 103,8 % ja omavaraisuusaste 35,6 %.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta tammi–syyskuussa kasvoi vertailukauteen verrattuna ja oli yhteensä 5,7 miljoonaa euroa (-2,5). Käyttöpääoman muutos oli katsauskauden aikana -16,3 miljoonaa euroa (-21,6). Investointien rahavirta oli -13,7 miljoonaa euroa (-3,1). Investointien rahavirta liittyi pääosin aluksien ennakkomaksuihin. Konsernin vapaa rahavirta oli -8,0 miljoonaa euroa (-5,6).

Aspon ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien valmiusluottolimiittien määrä oli katsauskauden päätyessä yhteensä 40 miljoonaa euroa. Valmiusluottolimiitit olivat katsauskauden päätyessä kokonaisuudessaan käyttämättömiä. Aspon 80 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 4 miljoonaa euroa. Vuonna 2017 erääntyy 20 miljoonan euron kokonaan käyttämätön valmiusluottolimiitti. Vuonna 2018 erääntyy rahoitussopimuksia yhteensä noin 16 miljoonaa euroa.

Aspo laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponnikorko on kiinteä 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua hybridilainan liikkeeseenlaskupäivästä.

Aspo on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksilla, joiden käypä arvo 30.9.2017 oli -0,5 miljoonaa euroa (-0,7). Rahoitusinstrumentit ovat käyvän arvon hierarkian tasolla 2.

Aspo-konserni on suojannut uusien alusten hankintaan liittyviä valuuttamääräisiä rahavirtoja valuuttatermiineillä, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Näiden valuuttatermiinien nimellisarvo 30.9.2017 oli 28,1 miljoonaa euroa ja käypä arvo oli -1,4 miljoonaa euroa (-0,5). Rahoitusinstrumentit ovat käyvän arvon hierarkian tasolla 2.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit olivat 3,1 miljoonaa euroa (1,5) ja ne koostuivat pääosin ESL Shippingin tilaamien alusten ennakkomaksuista ja aktivoitavista telakoinneista.

Investoinnit segmenteittäin ilman yritysostoja

	7-9/2017	7-9/2016	Muutos	1-9/2017	1-9/2016	Muutos	1-12/2016
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	3,0	1,0	200,0	14,2	2,6	446,2	5,0
Leipurin	0,0	0,0	-	0,2	0,1	100,0	0,3
Telko	0,1	0,3	-66,7	0,4	0,8	-50,0	1,4
Kauko	0,0	0,0	-	0,1	0,0	-	0,0
Muu toiminta	0,0	0,2	-100,0	0,0	0,2	-100,0	0,2
Yhteensä	3,1	1,5	106,7	14,9	3,7	302,7	6,9

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö segmenteittäin kauden lopussa

	9/2017	9/2016	Muutos-%	12/2016
ESL Shipping	237	225	5,3	226
Leipurin	317	320	-0,9	322
Telko	286	269	6,3	280
Kauko	46	51	-9,8	42
Muu toiminta	25	23	8,7	25
Yhteensä	911	888	2,6	895

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli katsauskauden lopussa 911 (888). Henkilöstön määrä on lisääntynyt ESL Shippingissä, Telkon Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden yhtiöissä sekä Suomessa Leipurin-liiketoiminnan koekahviloissa. Muun toiminnan henkilöstöä on lisätty muun muassa digitalisaatioratkaisujen rakentamiseksi.

Palkitseminen

Aspo Oyj:n hallitus päätti vuonna 2015 noin 30 henkilöä koskevasta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Ansaintajakson 2015 palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2015 ansaintajakson perusteella luovutettiin vuonna 2016 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 88 970 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita sekä osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Kannustinjärjestelmien sääntöjen mukaisesti Aspolla palautui työsuhteen päättymisen perusteella vuonna 2016 yhteensä 5 275 kpl osakepalkkiojärjestelmien perusteella luovutettuja omia osakkeita.

Vuoden 2016 ansaintajakson palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2016 ansaintajakson perusteella luovutettiin maaliskuussa 2017 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 25 740 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita ja enintään osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Vuoden 2017 ansaintajakson palkkio perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017 maksetaan vuonna 2018 osittain yhtiön osakkeina ja

osittain rahana, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita luovutetaan enintään 112 000 kappaletta, ja rahana maksettava määrä vastaa enintään osakkeiden luovutushetken arvoa.

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Maailmantalouden näkymät ovat parantuneet ja talouden kasvu vähentää Aspon markkina-alueisiin liittyviä taloudellisia riskejä, mutta globaalisti ja paikallisesti poliittiset jännitteet ovat kasvaneet eri markkina-alueilla. Aspon toimintaedellytykset ovat kuitenkin vakiintuneet ja kääntyneet jo joillakin alueilla parempaan suuntaan. On positiivista, että idässä talouksien supistuminen on pysähtynyt ja Venäjällä talouden elpyminen on jatkunut samalla kun lännessä taloudet kasvavat hyvin. Venäjällä inflaatio on edelleen hidastunut ja kulutuskysyntä sekä investoinnit ovat kasvussa. Laivojen rahtihinnat nousivat koko kolmannen vuosineljänneksen.

Aspon kaikkien toimialojen riskit ovat alentuneet toimintaedellytysten paranemisen seurauksena. Nopeat liikkeet kansainvälisessä politiikassa, valuuttojen arvoissa tai hyödykemarkkinoilla voivat silti vaikuttaa Aspon yhtiöiden tuotteiden kysyntään ja kilpailukykyyn. Sekä itä- että länsimarkkinoiden kasvua on rajoittanut edelleen investointihyödykkeiden varovainen kysyntä, joka on kuitenkin kasvanut. Venäjällä investoinnit ovat lisääntyneet, joskin niistä suuri osa kohdistuu energiasektorille. Venäjällä myös yksityinen kulutus on kasvanut, minkä uskotaan lisäävän tuontia. Talouden rakenteellisia uudistuksia ei ole tapahtunut, joten nopeaa kasvua Venäjällä ei odoteta.

Strategiset riskit

Venäjän tavaravienti ja –tuonti ovat kasvaneet voimakkaasti alkuvuonna ja Ukrainassa talouden tila on parantunut lähes kaikilla mittareilla. Venäjän talous on myös vakiintunut ja inflaatio on hidastunut. Ennusteiden mukaan Venäjän BKT kasvaa kuluvaan vuoden aikana 1,5 %. Kulutuskysynnän heikentyminen pitkällä aikavälillä on vaikuttanut yleisesti kauppaan, mutta nimellispalkkojen kasvu ja kuluttajien parantunut luottamus talouteen ennakoivat kulutuksen kasvua, joka on jo nähtävissä tilastoissa. Venäjän ja Ukrainan rahoitusmarkkinoilla ja maksuliikenteessä ei ole nähty enää heikkenemisen merkkejä. Yritysten investointihalukkuus on lisääntynyt, mutta investointihyödykkeiden myyntiä hidastaa vielä ostajien varovaisuus.

Kotimaisen tuotannon suosiminen on lisännyt Venäjällä tuotettujen raaka-aineiden ja tarvikkeiden määrää teollisuustuotannossa laadun heikkenemisestä huolimatta. Tämä saattaa heikentää tuontiraaka-aineiden asemaa arvoketjussa ja alentaa katetasoa, mutta tuonin määrän kasvu voi lisätä ulkomaisten raaka-aineiden kysyntää ja vastaavasti vähentää tähän liittyviä Aspon riskejä.

Poliittiset riskit ovat maailmanlaajuisesti koholla, mikä voi vaikuttaa Aspon toimintaympäristöön nopeasti tai heikentää vapaakauppaa pitemmällä aikavälillä. Aspon markkina-alueen taloudellinen ja poliittinen tilanne on saattanut vaikeuttaa Aspon strategiaan kuuluvien rakenteellisten muutosten toteuttamista. Tilanne voi jatkua samanlaisena edelleen, mutta taloudellisen ja poliittisen paineen hellittäessä se voi muuttua päinvastaiseksi nopeastikin.

Taloussuoritteet tai muut Venäjän poliittisesta tai taloudellisesta tilanteesta johtuvat esteet voivat osaltaan vähentää kuljetuksia Venäjältä sekä suurten alusten keventämistoiminta merellä voi vähentyä. Suomessa ja muualla Euroopassa yhteiskunnallinen tavoite hiilen kulutuksen vähentämiseen energiantuotannossa on lisääntynyt, mikä vähentää hiilen kuljetustarvetta tulevaisuudessa. Korvaavien energiatuotteiden tarve tulee vastaavasti lisäämään kuljetuksia, mutta muutoksesta johtuen tulevaisuuden kuljetusmäärien arviointi on vaikeutunut. Kansainvälisten rahti-indeksien oltua pitkään matalalla tasolla ja kansainvälisesti kaluston lisääntyminen erityisesti suurissa kokoluokissa ovat lisänneet varustamojen pitkän aikavälin kannattavuuteen liittyvää epävarmuutta. Tästä huolimatta rahti-indekseissä voidaan nähdä kohtalaista nousua ja kaluston

määrissä pidemmällä aikavälillä vähenemistä.

Strategisia riskejä voivat aiheuttaa taloudellisen tilanteen heikkeneminen kansainvälisesti sekä poliittisen ilmapiirin lisäksi teollisuusasiakkaiden näkymät ja tuotannolliset ratkaisut. Päätökset energiantuotannon rakenteista, joihin vaikuttavat ympäristöpolitiikka ja muut poliittiset valinnat, aiheuttavat teollisuuteen ja energiantuotantoon muutoksia, jotka voivat vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisätä vaihtoehtoisia energiamuotoja. Itämeren tavaravirrat voivat muuttua teräksen tuotannon, kustannusrakenteiden, asiakasrakenteen muutosten, kuten omistuksen keskittymisen tai muiden syiden vaikutuksesta. Muutokset voivat aiheuttaa negatiivisia seurauksia liiketoiminnalle kuljetustarpeiden vähentyessä, mutta niissä nähdään myös kasvavia mahdollisuuksia. Kansainvälisen meriliikenteen matalien rahtihintojen seurauksena kilpailu rahdeista voi kiristyä myös Itämerellä ja kilpailu voi lisääntyä myös osaltaan leutojen ja jäätömien talvien seurauksena. Kilpailuasemansa parantamiseksi Aspon ESL Shipping on rakentamassa uusia tälle alueelle ja asiakaskuntaan soveltuvia vähän polttoainetta kuluttavia ja vähäpäästöisiä aluksia, jotka kykenevät toimimaan myös jääolosuhteissa.

Strategisiin riskeihin vaikuttavat rahtihintojen pitkän aikavälin muutokset, alusten rakentaminen ja poistuminen markkinoilta, investointitrendit ja kaupan rakenteen muutokset erityisesti länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla riskejä kasvattavat muun muassa poliittinen epävakaus, yhteiskunnalliset rakenteet tai niiden reagoimattomuus liiketoiminnan kohtaamiin vaikeuksiin. Investointien patoutuminen ja purkautuminen voi aiheuttaa pitkällä aikavälillä muutoksia kilpailutilanteessa ja asiakkaiden käyttäytymisessä. Itä- ja länsimarkkinoiden välinen kauppa voi kärsiä vapaakaupan rajoittamisesta ja sen seurauksena tavaroiden ja palveluiden myynti saattaa vähentyä.

Nopeat muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa sekä nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödyntämättä. Disruptiiviset muutokset saattavat olla hyvin nopeita. Aspon strategisia riskejä tasoittaa liiketoiminnan jakautuminen neljälle toimialalle ja liiketoiminnan harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella sekä kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Aspo toimii länsimarkkinoiden lisäksi alueilla, joiden talouskehitys voi muuttua hyvin nopeasti negatiiviseksi tai positiiviseksi, minkä seurauksena liiketoiminnan harjoittamisen edellytykset voivat muuttua merkittävästi.

Operatiiviset riskit

Aspon toimintaympäristön taloudellinen epävarmuus on katsauskauden aikana vähentynyt. Tästä huolimatta operatiiviset riskit ovat säilyneet. Näitä ovat esimerkiksi toimitusketjuihin, tavaroihin ja palveluihin sekä henkilöihin liittyvät riskit.

Aspon liiketoimintojen kasvun painopiste on pitkään ollut kehittyvien markkinoiden alueilla, joissa kasvua hidastaviin riskeihin vaikuttavat mm. valuuttakurssien vaihtelu ja korkotaso, raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen taso ja muutokset, teollisuuden ja kaupan investoinnit, asiakkaiden maksuvalmius, lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset sekä viranomaistahojen toimimattomuus, epäneutraalius tai korruptio.

Talouden kasvu ja vaihtoehtoisesti tuotannon supistuminen voivat vaikuttaa raaka-aineiden kysyntään. Poliittinen ja taloudellinen epävakaus vaikeuttaa kaupallista toimintaa ja tilanteen edelleen pitkittyessä voi hidastaa Aspon liiketoimintojen kasvua. Kuluttajien luottamus ja kuluttajakäyttäytyminen heijastuvat myös B-to-B-asiakkuuksien riskeihin ja niiden tasoihin. Kehittyvien markkinoiden kasvumahdollisuudet lisäävät kilpailijoiden halua aloittaa liiketoimintaa tai laajentaa liiketoimintaansa näillä alueilla. Kehittyvien markkinoiden haastavuus ja kärjistynyt tilanne Ukrainassa ovat myös aiheuttaneet kilpailijoiden vetäytymistä näiltä markkinoilta, mikä on luonut

Aspon liiketoiminnoille uusia mahdollisuuksia sekä lisännyt markkinaosuuksia ja joillakin liiketoiminnan alueilla parantanut kannattavuutta väliaikaisesti.

Valuuttakurssimuutoksilta suojautuminen ei kaikissa olosuhteissa ja erityisesti jatkuvana ole mahdollista. Valuuttakurssien muutokset voivat heikentää tulosta sekä pienentää taseen omaa pääomaa muuntoerojen vaikutuksesta. Valuuttakurssien muutokset voivat myös vaikuttaa tulosta ja tasetta vahvistavasti. Luottotappioriskien muutos hajautuu liiketoiminnoittain ja asiakkaittain, joten Aspon liiketoiminnat eivät ole kärsineet suuria asiakkuuksiin liittyviä luottotappioita vaikka luottotappioriskit ovat kasvaneet. Päämiesriskejä on toteutunut saamatta jääneinä komissiotuottoina.

Aspon tuotteiden soveltumattomuus asiakkaiden tuotantoprosesseihin tai niiden tekniset ominaisuudet voivat aiheuttaa kaupan katteiden kaventumista tai toimituksiin liittyviä taloudellisia vaateita. Operatiivisia riskejä ovat lisänneet myös tietotekniikkaan liittyvä rikollisuus, haittaohjelmat ja lisääntynyt petosyritysten määrä. Nämä voivat toteutuessaan aiheuttaa Aspolle taloudellisia menetyksiä. Tietotekninen suojautuminen ja sisäinen koulutus on Aspossa asianmukaisesti järjestetty, mutta hajautetusta rakenteesta johtuen yksittäisiä tapauksia voi toteutua.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vahinkovakuutukset kilpailutettiin ja vakuutusmäärät päivitettiin vuonna 2016. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät, mutta vakuutusyhtiöt voivat rajoittaa vakuutusten voimassaoloa eri syistä lisääntyneiden riskien seurauksena esimerkiksi sotatoimialueilla.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja tekee tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohtajilla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Konsernin riskien päivitys on tehty viimeisen vuoden aikana. Riskienhallintaa koordinoi Aspon talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Yksityiskohtaisempi selvitys riskienhallintapolitiikasta ja merkittävimmistä riskeistä on julkistettu yhtiön kotisivuilla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 30.9.2017 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 30 975 524, joista yhtiön hallussa oli 370 486 osaketta eli 1,2 % osakepääomasta. Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto Nasdaq Helsingissä oli tammi–syyskuussa 2017 yhteensä 2 309 598 osaketta ja 20,4 miljoonaa euroa, eli 7,5 % osakekannasta vaihtoi omistajaa.

Katsauskauden ylin kurssinoteeraus oli 9,16 euroa ja alin 8,20 euroa. Keskikurssi oli 8,84 euroa ja katsauskauden päätöskurssi 8,99 euroa. Katsauskauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 275,1 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 9 133 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuksessa oli 842 279 osaketta eli 2,7 % osakekannasta.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Osinko

Aspo Oyj:n 5.4.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingoksi 0,42 euroa osakkeelta.

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäisen erän, 0,21 euroa/osake, maksupäivä oli 18.4.2017. Toinen erä, 0,21 euroa/osake, maksetaan 6.11.2017 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 30.10.2017 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon.

Hallitus ja tilintarkastajat

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsi hallituksen jäseniksi uudelleen VT, MBA Mammu Kaarion, KTM Mikael Laineen, OTK Roberto Lencionin, DE, eMBA, kauppaneuvos Gustav Nybergin, KTT Salla Pöyryn ja DI Risto Salon. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Roberto Lencionin. Kokouksessa hallitus päätti lisäksi valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Mammu Kaarion ja jäseniksi Mikael Laineen, Salla Pöyryn ja Risto Salon.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy.

Hallituksen valtuutukset

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous 5.4.2017 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500.000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 1,6 % yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus käsittää myös oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi. Valtuutus on voimassa vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta luovuttamalla vuonna 2016 vuosien 2015-2017 osakepalkkiojärjestelmän ansaintajaksolle 2015 kuuluville henkilöille yhteensä 88 970 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta sekä luovuttamalla 27.3.2017 yhteensä 25 740 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta ansaintajaksolle 2016 kuuluville henkilöille.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehdoista ja se sisältää siten myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

OIKEUDENKÄYNNIT

Helsingin kärjäoikeus antoi 27.2.2015 päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen valtion välisessä kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitettuja väylämaksuja. Helsingin kärjäoikeuden päätöksen mukaan Suomen valtio veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti noin 3,0 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio valitti kärjäoikeuden tuomiosta ja hovioikeus kumosi 8.8.2016 annetussa tuomiossa Helsingin kärjäoikeuden päätöksen ja hylkäsi ESL Shippingin kanteen vanhentuneena. Yhtiö on hakenut valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa vastaan vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuaikaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman päätöksen mukaan ABG Shipyard -telakka veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutus tullaan huomioimaan sillä tilikaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Telko on aloittanut hallinto-oikeusprosessin koskien Tullin määräämää veronkorotusta, joka liittyy Telkon vuosina 2013 ja 2014 maahantuomiin tavaraeriin. Telko pitää Tullin määräämiä maksuja perusteettomina. Maksujen määrä 1,7 miljoonaa euroa on kirjattu kuluksi vuonna 2015.

Helsingissä 26.10.2017

ASPO OYJ

Hallitus

ASPO-KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	7-9/2017		7-9/2016	
	Me	%	Me	%
Liikevaihto	127,2	100,0	118,2	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,7	0,6	0,3	0,3
Materiaalit ja palvelut	-94,9	-74,6	-88,1	-74,5
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-9,9	-7,8	-9,3	-7,9
Poistot ja arvonalentumiset	-3,0	-2,4	-2,9	-2,5
Liiketoiminnan muut kulut	-13,0	-10,2	-12,2	-10,3
Liikevoitto	7,1	5,6	6,0	5,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,7	-0,6	-0,8	-0,7
Voitto ennen veroja	6,4	5,0	5,2	4,4
Tuloverot	-0,5	-0,4	-0,2	-0,2
Katsauskauden voitto	5,9	4,6	5,0	4,2
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:				
Muuntoerot	-0,7		-0,4	
Suojauslaskenta	-0,8		-0,1	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,0		0,0	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-1,5		-0,5	
Katsauskauden laaja tulos	4,4		4,5	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	5,9		5,0	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	4,4		4,5	
Tulos/osake, euroa	0,19		0,16	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,19		0,16	

	1-9/2017		1-9/2016		1-12/2016	
	Me	%	Me	%	Me	%
Liikevaihto	370,0	100,0	332,9	100,0	457,4	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	1,7	0,5	0,9	0,3	1,2	0,3
Materiaalit ja palvelut	-274,6	-74,2	-243,7	-73,2	-334,7	-73,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-30,8	-8,3	-29,9	-9,0	-40,0	-8,7
Poistot ja arvonalentumiset	-9,0	-2,4	-8,6	-2,6	-11,6	-2,5
Liiketoiminnan muut kulut	-40,7	-11,0	-37,5	-11,3	-51,9	-11,3
Liikevoitto	16,6	4,5	14,1	4,2	20,4	4,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-1,6	-0,4	-2,4	-0,7	-3,0	-0,7
Voitto ennen veroja	15,0	4,1	11,7	3,5	17,4	3,8
Tuloverot	-1,1	-0,3	-1,0	-0,3	-1,5	-0,3
Katsauskauden voitto	13,9	3,8	10,7	3,2	15,9	3,5
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-2,1		1,1		3,2	
Suojauslaskenta	-3,3		-0,8		1,4	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,1		0,0		-0,1	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-5,3		0,3		4,5	
Katsauskauden laaja tulos	8,6		11,0		20,4	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	13,9		10,7		15,9	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	8,6		11,0		20,4	
Tulos/osake, euroa	0,40		0,32		0,49	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,40		0,32		0,49	

ASPO-KONSERNIN TASE

	9/2017 Me	9/2016 Me	Muutos %	12/2016 Me
Varat				
Aineettomat hyödykkeet	8,3	9,7	-14,4	9,4
Liikearvo	42,0	42,6	-1,4	42,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	119,7	112,8	6,1	113,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,2	0,2	0,0	0,2
Saamiset	4,2	3,7	13,5	4,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä	174,4	169,0	3,2	170,4
Vaihto-omaisuus	66,5	59,4	12,0	56,7
Myynti- ja muut saamiset	67,6	64,3	5,1	60,0
Rahavarat	19,7	18,6	5,9	22,6
Lyhytaikaiset varat yhteensä	153,8	142,3	8,1	139,3
Varat yhteensä	328,2	311,3	5,4	309,7
Oma pääoma ja velat				
Osakepääoma	17,7	17,7	0,0	17,7
Muu oma pääoma	90,7	92,1	-1,5	96,8
Oma pääoma yhteensä	108,4	109,8	-1,3	114,5
Lainat ja käytetyt luottolimitit	114,6	109,5	4,7	116,6
Muut velat	4,3	5,1	-15,7	4,6
Pitkäaikaiset velat yhteensä	118,9	114,6	3,8	121,2
Lainat ja käytetyt luottolimitit	24,0	23,1	3,9	8,8
Osto- ja muut velat	76,9	63,8	20,5	65,2
Lyhytaikaiset velat yhteensä	100,9	86,9	16,1	74,0
Oma pääoma ja velat yhteensä	328,2	311,3	5,4	309,7

ASPO-KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

A = Osakepääoma

F = Muuntoerot

B = Ylikurssirahasto

G = Kertyneet voittovarot

C = Käyvän arvon rahasto

H = Yhteensä

D = Muut rahastot

E = Omat osakkeet

Me	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2017	17,7	4,3	1,0	37,0	-2,3	-18,6	75,4	114,5
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							13,9	13,9
Muuntoerot						-2,1		-2,1
Rahavirran suojaus*			-3,2					-3,2
Laaja tulos yhteensä			-3,2			-2,1	13,9	8,6
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-12,9	-12,9
Hybridi-instrumentin korot							-2,2	-2,2
Osakepalkitseminen					0,2		0,2	0,4
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					0,2		-14,9	-14,7
Oma pääoma 30.9.2017	17,7	4,3	-2,2	37,0	-2,1	-20,7	74,4	108,4
Oma pääoma 1.1.2016	17,7	4,3	-0,3	31,9	-2,7	-21,8	73,5	102,6
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							10,7	10,7
Muuntoerot						1,1		1,1
Rahavirran suojaus*			-0,8					-0,8
Laaja tulos yhteensä			-0,8			1,1	10,7	11,0
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-12,5	-12,5
Hybridi-instrumenttien muutos				9,6			-1,1	8,5
Osakepalkitseminen					0,4		-0,2	0,2
Rahastosiirto				0,1			-0,1	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				9,7	0,4		-13,9	-3,8
Oma pääoma 30.9.2016	17,7	4,3	-1,1	41,6	-2,3	-20,7	70,3	109,8

* verovaikutus huomioituna

ASPO-KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	1-9/2017	1-9/2016	1-12/2016
	Me	Me	Me
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikevoitto	16,6	14,1	20,4
Oikaisut liikevoittoon	10,6	8,7	11,6
Käyttöpääoman muutos	-16,3	-21,6	-10,6
Maksetut korot	-4,3	-2,7	-3,7
Saadut korot	0,8	0,3	0,4
Maksetut tuloverot	-1,7	-1,3	-1,9
Liiketoiminnan rahavirta	5,7	-2,5	16,2
INVESTOINNIT			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-3,1	-3,1	-5,0
Ennakkomaksut aluksista	-11,4	-0,1	-1,3
Luovutustulot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,2	0,1	0,2
Luovutustulot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,2		
Myydyt liiketoiminnat	0,4		
Investointien rahavirta	-13,7	-3,1	-6,1
RAHOITUS			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5,2	10,8	-3,5
Pitkäaikaisten lainojen nostot	15,6	0,1	7,2
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-7,2	-6,7	-6,7
Hybridi-instrumentti, takaisinmaksut		-15,7	-20,3
Hybridi-instrumentti, korot	-1,7	-0,6	-0,9
Hybridi-instrumentti, liikkeeseenlasku		24,8	24,8
Maksetut osingot	-6,4	-12,5	-12,5
Rahoituksen rahavirta	5,5	0,2	-11,9
Rahavarojen muutos	-2,5	-5,4	-1,8
Rahavarat vuoden alussa	22,6	23,9	23,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-0,4	0,1	0,5
Rahavarat kauden lopussa	19,7	18,6	22,6

ASPO-KONSERNIN SEGMENTTIEN VARAT JA VELAT

Segmenttien varat, Me

	9/2017	9/2016	12/2016
ESL Shipping	128,9	120,2	121,1
Leipurin	60,7	59,9	62,8
Telko	87,7	83,2	78,1
Kauko	25,8	23,4	20,0
Segmenteille kohdistamattomat	25,1	24,6	27,7
Yhteensä	328,2	311,3	309,7

Segmenttien velat, Me

	9/2017	9/2016	12/2016
ESL Shipping	10,1	9,3	9,2
Leipurin	15,0	12,3	14,3
Telko	33,3	32,0	32,0
Kauko	9,3	7,6	5,4
Segmenteille kohdistamattomat	152,1	140,3	134,3
Yhteensä	219,8	201,5	195,2

LAATIMISPERIAATTEET

Aspo Oyj:n osavuosisikatsaus on laadittu IAS 34 *Osavuosisikatsaukset* -standardin mukaan. Yhtiö on ottanut tilikauden alusta käyttöön tiettyjä uusia tai uudistettuja IFRS-standardeja ja IFRIC-tulkintoja vuoden 2016 tilinpäätöksessä kuvatulla tavalla. Näiden uusien ja uudistettujen normien käyttöönotolla ei ole ollut olennaista vaikutusta raportoituihin lukuihin. Muilta osin on noudatettu samoja laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 31.12.2016. Katsauksen tietoja ei ole tilintarkastettu.

Aspo Oyj noudattaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Market Authority, ESMA) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamaa ohjeistusta. Yhtiö julkaisee IFRS-tunnuslukujen ohella tiettyjä yleisesti käytettyjä muita tunnuslukuja, jotka ovat pääosin johdettavissa laajasta tuloslaskelmasta ja taseesta. Johdon näkemyksen mukaan tunnusluvut selventävät laajan tuloslaskelman ja taseen antamaa kuvaa toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tunnuslukujen laskentakaavat on selostettu Vuosi 2016 -julkaisun sivulla 70.

Aspo on jatkanut valmistautumistaan uusien IFRS 15 ja IFRS 9 -standardien käyttöönottoon 1.1.2018 alkaen. Tilinpäätöksessä Vuosi 2016 julkaisun sivuilla 40-41 on tarkemmin kerrottu näiden standardien arvioiduista vaikutuksista konsernin tilinpäätökseen. Käyttöönottoprojekteissa tehtyjen analyysien perusteella standardien käyttöönotolla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin laajaan tuloslaskelmaan ja taseeseen nykyisin voimassa oleviin standardeihin verrattuna. IFRS 15 -standardin käyttöönotossa Aspo aikoo soveltaa täysin takautuvaa siirtymämenettelyä standardin sallimia käytännön apukeinoja hyödyntäen. Käyttöönotto ei vaikuta merkittävästi vuoden 2017 osalta jo raportoituihin lukuihin, mutta liikevaihtoa raportoidaan jatkossa monipuolisemmin myös vertailutietojen osalta vuodelta 2017.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen ja vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Konserni raportoi liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä + Ukraina + muut IVY-maat, sekä muut maat.

TIEDOTUSTILAISUUS

Lehdistö- ja analytikkotilaisuus järjestetään tänään torstaina 26.10.2017 klo 14.00 Eino Leino -kabinetissa Hotel Kämpissä, Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki.

Helsingissä 26. lokakuuta 2017

ASPO OYJ

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Arto Meitsalo
talousjohtaja

Lisätiedot:

Aki Ojanen, 09 521 4010, 0400 106 592, sähköposti [aki.ojanen \(a\) aspo.com](mailto:aki.ojanen(a)aspo.com)

JAKELU:

Nasdaq Helsinki

Keskeiset tiedotusvälineet
www.aspo.fi

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopan lisäksi kasvumarkkinoilla keskittyen vaativiin B-to-B -asiakkaisiin. Vahvojen yritysbrändien, ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko, tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä. Kokonaisuutena ne tuottavat Aspon liikearvon. Aspon konsernirakennetta ja liiketoimintoja kehitetään pitkäjänteisesti ilman ennalta määriteltyä aikataulua.